

Houtec overtuigende winnaar bij test van drie accuschoffelmachines

Tomingroep neemt proef op de som

Accumachines zijn er te kust en te keur. Alleen van accu-aangedreven schoffelmachines is er slechts een beperkt aantal aanbieders. Vakblad Stad + Groen vroeg een onderhoudsteam van de Tomingroep om een drietal accuschoffelmachines te beproeven, om precies te zijn de merken Makita, Prontec en Houtec. Pellenc, dat ooit de eerste was met een accuschoffelmachine, haakte om logistische redenen helaas af.

Auteur: Broer de Boer

Accuschoffels

Uitvoerder Thijmen Lebbink van de Tomingroep ging graag in op de vraag van vakblad Stad + Groen om de accu-aangedreven schoffels van de drie merken uit te proberen. Hij vertelt: 'Dit leek me enorm leuk, mede omdat we al werken met de mechanische schoffel van Prontec, deTK-KM, die gemonteerd zit op een Stihl-combimachine. Nu werden we in de gelegenheid gesteld om kennis te maken met de nieuwe onkruidschoffel op een Makita-combimachine, de WA400MP, en met de oplossing die Houtec biedt. Ik heb de test laten uitvoeren door ervaren medewerkers, die het ook leuk vonden om aan zo'n praktijktest mee te doen. Het was de bedoeling dat ze de machines om de beurt zouden gebruiken, zowel in plantvakken met extreem veel onkruid als op plekken waar het onkruid wat minder dicht stond. Ik heb die vakken voor hen uitgezocht.'

Voordat we bij de groenwerkers gaan kijken, vertelt Lebbink alvast iets over de bevindingen. We spreken af de standduur van de accu's hierbij buiten beschouwing te laten. Lebbink: 'Bij aflevering hebben de vertegenwoordigers een toelichting gegeven over het gebruik. Van het Prontec-opzetstuk kenden we de werking al. De machines hebben gemeen dat je de lengte van de schoffelsteel met een inbussleutel kunt afstemmen op de lengte van de medewerker. Ook hebben ze alle drie een schouderband. Bij de Prontec en de Makita plaats je het accublok in de (combi)motor die achter aan de steel zit. Bij de zwaardere Houtec zit het dicht op de motor, vlak bij het schoffelgedeelte. Je stuurt de machine als een fiets en hij is goed in balans. De druk van de schouderriem op het bovenlichaam is gering, doordat de gebruiker de kop van de machine op de grond laat rusten. Ook de andere twee machines zijn mooi in balans.'

Thijmen Lebbink van de Tomingroep: 'Leuk om aan zo'n praktijktest mee te doen'

Tomingroep

De Tomingroep is het sociale werk-leerbedrijf voor acht gemeenten in de Gooi- en Vechtstreek, Eemnes en Almere. De organisatie biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid om hun talenten te ontdekken en zich te ontwikkelen in een professionele werkomgeving. De Tomingroep leaset doorgaans alle materieel, van handgereedschap tot professionele maaiparaatuur en onderhoudsmachines voor verharding. De groenafdeling onderhoudt als opdrachtnemer onder meer een deel van de Almeerse wijken. Dit gebeurt grotendeels op basis van beeldbestek niveau B. Onlosmakelijk hoort daarbij het onderhoud van plantvakken en 's winters het aanplanten van bomen en struiken. In de loods staan traditionele schoffels en hakken te kust en te keur.

'De Houtec stuur je als een fiets'

Werkingsprincipe

Lebbink geeft eerst zijn oordeel over het werkingmechanisme van de drie machines, in alfabetische volgorde, om te beginnen de Houtec. Deze heeft drie dunne ronddraaiende rvs schijven. In een eerder artikel over deze machine werden die omschreven als pizzamessen die onder een hoek in de grond draaien. Door deze configuratie wordt het onkruid effectief losgeschouffeld en de bodem in gewerkt, waardoor het vaak niet nodig is om verwijderd onkruid uit te harken. De schoffelmachine weegt inclusief accu ongeveer 12 kg, maar door het ontwerp rust de kop op de grond, wat de belasting voor de gebruiker vermindert.

Ten tweede de Makita. De combimotor drijft een voor- en achteruit bewegend schoffelmess aan. Hiervan is er een smalle (80 mm) en een bredere versie (170 mm). De beugel met het schoffelmess kun je verstellen ten opzichte van het aandrijvingsmechanisme. Dit beïnvloedt de dieptewerking, evenals de mate waarin de schoffel naar voren dan wel naar achteren zijn werk doet.

Tenslotte de Prontec-schoffel. Deze heeft vier kleine aangedreven wielen, met daarop verticaal geplaatste messen die het onkruid schoffelen. De vierkops schoffel heeft een werkbreedte

van 21 cm; bij de tweekops schoffel is dit 10 cm. De schoffel wordt eenvoudig aan de bosmaaier gemonteerd. Prontec meldt dat je de kop ook kunt voorzien van kleine pinnen, waarmee de machine geschikt is voor verticuteren of zelfs het reinigen van kunstgras.

De praktijk

De drie plantsoenmedewerkers en hun voorman staan al in de startblokken met hun accuhandschoffels. 'De hele dag op handkracht schoffelen is geen doen', vertelt Tomin-medewerker Omer Besic: 'Je houdt geen handen over. En je merkt het aan je schouder.' Besic laat de Makita-machine graag links liggen, omdat deze nogal trilt door de bewegingen van de schoffelbeugel. Je kunt de machine zowel voor- als achteruit laten schoffelen door de beugel te verstellen. Zijn collega's bevestigen dit ongewenste trilgedrag. Een deskundige van Makita verklaart hierover later dat dit optreedt als de schoffelbeugel veel weerstand ondervindt. Kiezen voor de smalste beugel lost een deel van dat probleem op. Bovendien bestaat de neiging om zelf de schoffelende beweging met de machine te maken, wat die extra weerstand oproept. En dat is natuurlijk niet de bedoeling van het geheel; de opzet is dat de machine zelf het werk doet. Vanwege het dikke pakket onkruid zit nu inder-

daad de smalste beugel op de Makita-machine. Hiermee schoffelen ze het onkruid dicht langs de opsluitbanden. Dat functioneert redelijk goed. Op basis van de demonstratie in dit sterk veronkruid plantvak eindigt de machine van Houtec bij deze plantsoenmedewerkers op de hoogste plaats van het erepodium. De Prontec komt op plaats twee, de Makita op de derde plaats. Bij de Prontec ervaren de plantsoenmedewerkers als nadeel dat de stengels van grote onkruidplanten zoals kweekgras zich om de verticaal staande messen wikkelen. Die moet je dan handmatig verwijderen. 'Bij jong onkruid en minder intensieve begroeiing doet dit probleem zich niet voor', aldus Omer Besic, die duidelijk plezier beleeft aan de test.

Lichte begroeiing

Lebbink geeft als toelichting: 'Bij schoffelen in een situatie met relatief weinig onkruid wisselen de Makita en de Prontec van plaats. Dan eindigt de Makita als tweede, ondanks de trillingen. Bij forse begroeiing doet zich bij de Makita het probleem voor dat je niet goed kunt zien wat er al losgeschouffeld is. Dan moet je als het ware even tussendoor het losgemaakte spul afharken. Wat betreft de werking: op de kleigrond die we hier hebben, is het voor beide machines lastig om in de grond te komen om de onkruiden met wortel en al los te maken. In lossere zandgrond of in een speciaal aangelegd plantbed lukt dit redelijk met de Makita en prima met de Prontec. Daarbij teken ik aan dat die verticale messen vrij snel bot zijn. Dan kom

De winnende Houtec-schoffel bestuurt je als een fiets.

je de kleigrond moeilijk in.'

Blijvertje

Veel lof hebben alle drie plantsoenmedewerkers voor de werking van de Houtec-schoffelmachine. 'Daarmee kun je vierkante meters maken', glundert één van hen. Omer Besic gaat dit meteen demonstreren en is vrijwel niet meer te stoppen. Deze machine heeft twee handvatten, waarmee je hem bijna als een fiets kunt besturen – net zoals een schrobmachine. Door de kop iets naar links of naar rechts te kantelen, volgt er een beweging naar rechts, respectievelijk links. Op dezelfde manier kun je de kop naar voren of juist naar achteren laten bewegen. De Houtec lijkt een blijvertje, zoals de hoofdredacteur van vakblad De Hovenier al eens schreef. Het is dan ook de duurste van de drie machines. Deze schoffel heeft geen combimotor. Hij wroeft de drie rvs schijven in de grond en die maken korte metten met de wortels en het blad. Het meeste hiervan komt losgemaakt onder de grond van het plantvak terecht, zodat je precies kunt zien wat je geschoffeld hebt. De plantsoenmedewerkers zeggen over de Houtec: 'Hij werkt prettig en licht. Je kunt er meters mee maken. Hij doet wat hij moet doen en vreet zich gewoon een baan door het onkruid.'

'De bedoeling is dat de machine zelf het werk doet'

Stalen band

Met de Houtec kun je dus vierkante meters maken. Desnoods een hele werkdag achtereen! 'Zelfs dan trillen je polsen niet na als je thuis bent.' Over de stalen band rondom, die de kleine schijven beveiligd tegen aanraking, maken de medewerkers een belangrijke opmerking: 'De diameter hiervan is 20 cm. Daardoor is het in sommige plantvakken lastig om tussen de aanplant te schoffelen. In een dicht met struiken begroeid plantbed is die rvs band van de Houtec hinderlijk, maar waarschijnlijk kan die niet kleiner.' De bedenker van de Houtec-machine, Sieb Hoekstra, reageert: 'Het idee is dat je die rvs band tegen de voet van een struik of een boom kunt zetten, zodat je die niet beschadigt. Dit ontwerp heeft nog een voordeel: ook in natte grond functioneert het prima, zodat je er al vroeg in het voorjaar mee kunt schoffelen. Vele aannemers hebben dat al ontdekt.'

Pellenc

Er zijn in de loop van de tijd behoorlijk wat mechanisch aangestuurde schoffelmachines ontwikkeld. Een groot succes zijn die nooit geworden, constateerden we eerder in dit vakblad. Eén van de eerste merken die met een elektrisch aangedreven handschoffel op de markt kwamen, was het gerenommeerde merk Pellenc. Hoewel we dit bedrijf hadden uitgenodigd om mee te doen aan deze praktijktest, verscheen er jammer genoeg geen Pellenc-machine aan de meet.

Het Prontec-opzetstuk voor de Stihl-combimachine heeft verticaal geplaatste messen.

De Houtec werkt met draaiende rvs schijven die op pizzamesen lijken.

De Makita-schoffel werkt met heen en weer bewegende schoffelmessen.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!